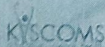

KISCOMS

INTERNATIONAL CONGRESS OF MEDICAL SCIENCES

6-7 May, 2017
Swiss Diamond Hotel
Prishtina, Republic of Kosovo

ABSTRACT BOOK FINAL PROGRAM

“Health safety of drinking water on microbiological parameters for year 2015”

M. Gjetaj–Jakovski¹, Sh. Musa¹, P. Simjanoski¹, V. Dobrosavljevik¹, Lj. Bajrami¹, Lj. Kostadinovski¹, R. Pejcinovska², L. Imeri¹/¹Center for Public Health – Skopje, R. Macedonia

Introduction: The quality of drinking water has a great importance in terms of public health aspect, which is assessed through continuous monitoring and evaluation of sanitary and hygienic state of the water supply for the population.

Goal: Improving the quality of drinking water in terms of its pollution on microbiological parameters.

Materials and methods: The data are derived from the Annual Report of the hygienic-sanitary condition of drinking water and water supply for year 2015. They are selected if the populated regions are connected to the public water supply system or public water supply facilities which are operated by public utility, or they have their own water supply or local water supply facilities. In this paper are used microbiological and physic-chemical methods, as well as statistical processing of the data.

Results: Data analysis shows that there were total 219 visits and 1065 samples of drinking water were taken. From the 1056 samples taken for bacteriological analysis 310 (29.36%) do not correspond to the norms of “Regulations for water safety”. Certain bacteriological parameters record the highest percentage of probable number coliform bacteria 61,17%, followed by E. Coli with 28,29% from 86 water samples, Sulphur reducing clostridia 3.95% in 12 water samples, Proteus spp. 0.66% in 2 water samples and 5,92% Pseudomonas spp. in 18 water samples.

Conclusions: In the majority of water supply facilities water is not disinfected. If the water is disinfected, usually it is done with chlorine products irregularly and unevenly. Furthermore inadequate professional maintenance of buildings

and that is the reason for high percentage of bacteriologically unsafe samples of drinking water. On the other side the water supply facilities that are managed by public company fulfill and meet the legal obligations for control of safety of drinking water.

Key words: bacteriological contamination, pollution, bacteria, drinking water.

Hyrje: Cilësia e ujit për pije si faktor kyq është e pazavendësueshme për jetë dhe mirëqenie të shëndetit publik. Uji për pije në kontinuitet vlerësohet përmes monitorimit dhe evaluimit të vazhdueshëm të gjendjes sanitaro-higjienike të objekteve dhe rrjeteve furnizuese me ujë për popullatën.

Qëllimi: Përmirësimi i cilësisë së ujit për pije në raport me parregullësinë në bazë të parametrave mikrobiologjik.

Materiali dhe metoda: Të dhënat janë të fituara nga raporti vjetor për gjendjen sanitaro-higjienike të ujit për pije dhe furnizimit me ujë për vitin 2015-të, të selektuara në bazë të asaj se a janë vendet e banuara të kyqura në ujësjellësin e qytetit apo në objekte publike ujësjellëse të cilat menaxhohen nga ndërmarrja publike komunale ose furnizohen nga ujësjellësi privat apo nga objekte lokale ujësjellëse. Në këtë punim janë shfrytëzuar metoda mikrobiologjike dhe fiziko-kimike si dhe përpunim statistikor përfundimtar.

Rezultate: Analiza e të dhënave tregon se janë kryer gjithsej 219 inspektime dhe janë marrur 1065 mostra të ujit për pije. Prej 1056 mostrave të marra për analizë bakteriologjike 310 (29,36%) nuk iu përgjigjen normave të Rregullores për siguri të ujit. Pjesëmarrja procentuale e disa parametrave bakteriologjik shënon përqindje më të lartë të numrit të mundshëm të bakterieve koliforme 62,17% nga gjithsej 189 mostra, pastaj E.Coli me 28,29% prej gjithsej 86 mostrave të ujit, Killostridieve sulfitoreduktive 3,95% në 12 mostra të ujit për pije, Proteus spp. 0,66% në 2 mostra të ujit dhe 5,92% Pseudomonas spp. në 18 mostra të ujit.

Përfundim: Në numrin më të madh të objekteve ujësjellëse uji nuk dezinfektohet, përderisa kryhet zakonisht përdoren preparate klorifikuese, e ajo bëhet në mënyrë jo të barabartë dhe jo të rregulltë, mirëmbajtje profesionale joadekuate e objekteve e për atë është përqindja e lartë e mostrave të parregullta (të pasigurta) në aspekt bakteriologjik të ujit për pije për dallim nga objektet ujësjellëse me të cilët menaxhojnë ndërmarrjet komunale publike të cilat i plotësojnë kërkesat ligjore konform sigurimit dhe kontrollit të sigurisë shëndetësore të ujit për pije.